

РОСІЯ

Росія: через рік після смерті Євгена Пригожина тінь пропагандистської системи "Вагнера" все ще залишається

Через рік після смерті Євгена Пригожина 23 серпня 2023 року в Росії деякі медіамережі колишнього ватажка воєнізованого формування "Вагнер" все ще активні та рівняються на наратив Кремля про російське вторгнення в Україну. Спадкоємці його імперії, які увічнюють його "систему", борються за те, що від неї залишилося. "Репортери без кордонів" (RSF) попереджають про цю пропагандистську систему, яка продовжує забруднювати інформаційний простір.

"Спецназівці групи "Вагнера" перед бронемашиною "Тайфун" в одній з країн Сахелю, в Африці". Це було останнє повідомлення, опубліковане 23 липня Микитою Федяніним, адміністратором телеграм-каналу "Сіра зона", пов'язаного з "Вагнером". Цей російський пропагандист був убитий через кілька днів разом з іншими найманцями угруповання в Малі. Відтоді на цьому каналі, який залишався активним навіть після смерті Євгена Пригожина 23 серпня 2023 року, колишнього ватажка угруповання "Вагнер", трансливалося лише повідомлення, що підтверджує його загибель.

Медіаімперія Євгена Пригожина, до якої входили пропагандистські медіа, фабрики тролів і телеграм-канали, була значною мірою демонтована після його невдалого заколоту в червні 2023 року та його смерті через два місяці по тому в Росії. Але деякі з її ретрансляторів досі існують і продовжують свою дезінформаційну роботу. У телеграмі мережі, пов'язані з "Вагнером", орієнтуються на кремлівський наратив. Найпопулярніші

канали, а саме: "Сіра зона" (565 000 підписників), "Оркестр Вагнера" (580 000 підписників) і "Кепка Пригожина" (331 000 підписників), раніше критикували рішення російського військового командування в Україні, які призвели до воєнних невдач Росії. Зараз вони дотримуються офіційної лінії і поширюють, наприклад, відео просування російської армії на окупованих територіях і заяви російських чиновників, не забуваючи віддати належне ветеранам-вагнерівцям, які воювали в Україні. Вони також висвітлюють діяльність угруповання в інших країнах, таких як Центральноафриканська Республіка, Малі та [Венесуела](#).

"Через рік після смерті Євгена Пригожина його мережі все ще активні. Орієнтуючись на наратив Кремля, вони продовжують виправдовувати війну проти України. Деякі пропагандистські органи, оголошені зниклими, просто перебувають у режимі очікування і готові відновити свою діяльність. На окупованих українських територіях Олександр Малькевич, колишній близький соратник ватажка "Вагнера", підхопив естафету і створив власну імперію дезінформації за його зразком. RSF засуджують ці мережі, які забруднюють інформаційний простір і перетворили окуповані українські території на інформаційні чорні діри, що живляться виключно російською пропагандою".

Відділ Східної Європи та Центральної Азії RSF

Пропагандистські медіа готові відновити свою діяльність

Не всі медіа Євгена Пригожина зникли, а деякі навіть готові відновити свою діяльність. У червні 2024 року російський суд [відхилив](#) вимогу Роскомнагляду, російського телекомунікаційного регулятора, призупинити дію ліцензій "РІА ФАН" (РИА ФАН), "Народні новини" (Народные новости) та "Економіка сьогодні" (Экономика сегодня), трьох його флагманських медіа, закритих влітку 2023 року, які мали бути ліквідовані навесні 2024 року, але зрештою були збережені. Згідно з інформацією незалежного петербурзького медіа "Фонтанка.ру", юридичні особи були заморожені, але медіа все ще існують і фінансування доменних імен гарантоване ще на кілька місяців. Нещодавно відбулися [переговори](#) з Павлом Пригожиним, його сином і спадкоємцем, щодо їх відродження, але остаточного рішення не ухвалено.

Колишні поплічники Євгена Пригожина ведуть запеклу боротьбу за збереження своїх позицій єдиного господаря дезінформації. Таким чином, це рішення, яке санкціонувало підтримку цих трьох медіа, було ухвалене через кілька днів після [арешту](#) Іллі Горбунова, пропагандиста і високопосадовця "Патріот Медіа Груп", холдингу, що належить колишньому ватажку "Вагнера", який був розпущений влітку 2023 року. Його звинуватив у "[здирництві](#)" Олександр Малькевич – колишній співробітник і близький соратник Євгена Пригожина, який розбудовував [пропагандистську мережу Кремля](#) на окупованих українських територіях після лютого 2022 року.

Спадкоємець Олександр Малькевич, головний пропагандист на окупованій території України

[Олександр Малькевич](#), який провів частину своєї кар'єри [в тіні "Вагнера"](#), каже, що з 2021 року дистанціювався від Євгена Пригожина і зберігає за собою роль [головного пропагандиста](#) на окупованих українських територіях. Навчений "системою" Пригожина,

Олександр Малькевич особливо активний у соціальних мережах і регулярно виходить на сцену, публікуючи "рекомендації" для "журналістів" на окупованих територіях України, приймаючи участь у молодіжних форумах в умовах окупації або беручи інтерв'ю у місцевої "влади".

Після російського вторгнення в 2022 році він створив свої пропагандистські медіа в південно-східних регіонах України, такі як *"Маріуполь 24"* у Маріуполі, *"Таврія ТВ"* у Херсоні, окупованому до [листопада 2023 року](#), та групу *"ЗаМедіа"* у [Мелітополі](#), до якої входять телеканал, радіостанція та кілька місцевих газет. Ці пропагандистські медіа ніколи не припиняли пропагувати кремлівський наратив, систематично представляючи російську окупацію як "визволення", поширюючи заклики вступати до російської армії та висвітлюючи кожен крок Володимира Путіна.

Під прицілом правосуддя

Ця пропагандистська система "у стилі Вагнера" не залишилася непоміченою. Олександр Малькевич [розшукується](#) Державним департаментом США через його втручання в президентські вибори в США 2016 року, який пропонує до 10 мільйонів доларів (майже 9 мільйонів євро) за будь-яку інформацію, яка допоможе встановити його особу або місцезнаходження.

Вірний ретранслятор московської пропаганди, Олександр Малькевич культивує імперію російської дезінформації серед місцевого населення на окупованих територіях. Він регулярно [вербує](#) молодих українців, які живуть в окупації, для своїх пропагандистських медіа. Але останні також перебувають під прицілом правосуддя, і деякі з колаборантів Олександра Малькевича перебувають під слідством у вільній Україні, такі як Олександр Якимець, 19-річний український пропагандист, який працює на телеканалі *"Маріуполь 24"*, що [перебуває](#) під слідством з січня 2024 року за *"колабораціонізм"*, або Ігор Белінський, режисер монтажу телеканалу, який переслідується [з травня 2024 року](#) з тих же мотивів.

Україна та Росія відповідно посідають 61-ше та 162-ге місце зі 180 країн у [Світовому індексі свободи преси](#) RSF за 2024 рік.